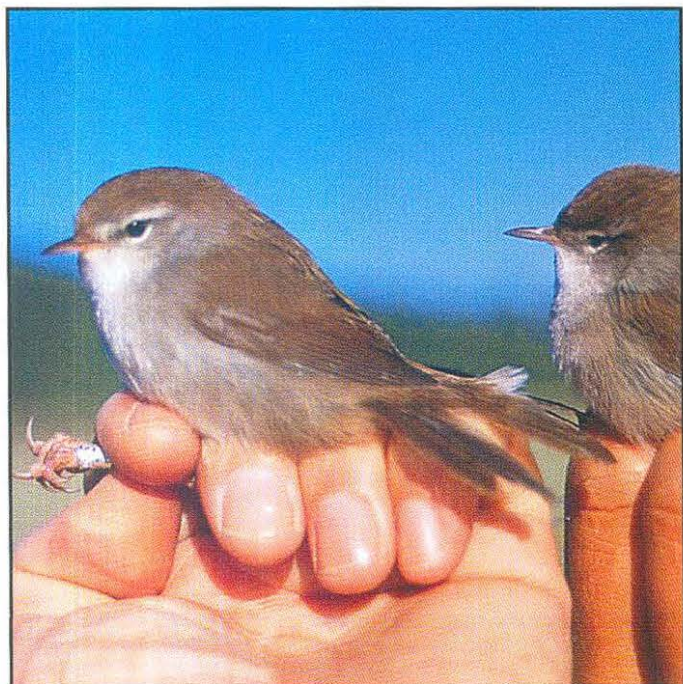

rvanost; razen živo rumenega kljuna je bila namreč popolnoma temnorjava. Velikost in splošni vtis (razmeroma dolg rep, zaokrožen obraz, aktivnost ob mraku) sta razen kozače izključila vse druge sovje vrste; poleg tega sem na društvu izvedela, da melanistične kozače sploh niso tako redke. Zanimivo je, da se brinovke, ki so se prehranjevale na travniku 30 metrov proč, sploh niso razburjale, čeprav je sova enkrat izvedla letalni manever do tal vrtače in nato nazaj na vrh smreke. Katarina Senegačnik, Gorkičeva 14, 1000 Ljubljana

SVILNICA *Cettia cetti*

CETTII'S WARBLER - Two caught and released on 19th September 1997 at Cerknjsko jezero

19. septembra 1997 smo imeli v trstičevju ob Strženu na Cerknjskem jezeru ornitološki tečaj za bodoče obročkvalce. Obročkali smo srpične in bičje trstnice ter tudi dva rakarja. Najbolj pa smo bili presenečeni, ko sta se ujeli dve svilnici. Na osnovi biometričnih podatkov (dolžina peruti 55 mm in 10.9 grama ter 57 mm in 11.2 grama) sta bili obe samici. Po starosti pa sta bili prvoletna (1y) večletna

Svilnica *Cettia cetti* 19. 9. 1997, Cerknjsko jezero (D. Sere)

(Ad)osebka. Nato smo svilnici v roki fotografirali in obročkani izpustili. Pri pregledu seznama do sedaj ugotovljenih ptic na Cerknjskem jezeru (Polak 1996) smo ugotovili, da do sedaj svilnica tu še ni bila ugotovljena. Dare Šere, Langusova 10, SI-1000 Ljubljana

ČRNOČELI SRAKOPER *Lanius minor*
LESSER GREY SHRIKE - Two males on 26th June 1997 at Čadrže near Novo mesto

26. junija 1997 sem se mudil v vasi Čadrže pri Novem mestu, kjer gnezdi bela štoklja. V neposredni bližini njenega gnezda stoji visoka smreka ob neki hiši. Opazil sem, da na vrhu sedi malo večji srakoper. Ker sem imel pri sebi teleskop, sem si z veseljem od "blizu" ogledal črnočelega srakoperja. Sam pri sebi sem pomislil, kako zanimivo je, da sedi v vrhu smreke. No, v tistem se je spreletel in se usedel na svoje "pravo mesto", to je vrh topola. Tam je nepremično sedel dalj časa, tako da sem bil prepričan, da verjetno v enem izmed treh topolov vali samica. Še istega dne sem imel priložnost vnovič opazovati to pri nas sedaj kar redko vrsto. V trikotniku med vasmi Smlednik - Gmajna - Gornje Ravno pri Novem mestu sem opazil črnočelega srakoperja s hrano v kljunu. Sedel je na suhi veji topola in odločil sem se, da topol fotografiram, in sicer tako, da je bilo lepo videti vasico Gornje Ravne z okoliškimi travniki. Ko sem končal s fotografiranjem, srakoperja ni bilo več. Na obe mesti, kjer sem tega dne opazoval črnočelega srakoperja sem se vrnil 3. julija 1997. Žal nisem opazil ne enega ne drugega. Dare Šere, Langusova 10, 1000 Ljubljana

VELIKI SRAKOPER *Lanius excubitor*
GREAT GREY SHRIKE - A *Carduelis carduelis* found as Shrike's prey 8th to 13th November 1997 at Sotelsko jezero

Danes, 8.11.1997, sem spet na Sotelskem jezeru, ura je 16 h, vreme pretežno oblačno s sončnimi obdobji, piha južni veter, temperatura je 17°C. Resnici na ljubo, veliko ptičev nisem opazil, vendar

Lišček *Carduelis carduelis* kot plen velikega srakoperja *Lanius excubitor*, 8.-13. 11. 1997, Sotelsko jezero (Z. Podhraški)

je le bil eden, ki je upravičil moj obhod tega območja. Najprej sem videl 1 sivo čapljo *Ardea cinerea*, takoj za tem tudi 12 rac mlakaric *Anas platyrhynchos* (5 samcev in 7 samic), nato je sledilo obdobje zatišja; tu pa tam sem le slišal oglašanje velikih sinic *Parus major*, poljskih vrabcev *Passer montanus* in domačih vrabcev *Passer domesticus* ter srak *Pica pica*. Nenadoma sem na vrhu suhega grma zagledal svetlo kepo, pogledam skozi daljnogled, srce pa mi je kar poskočilo, kajti srečal sem se z vrsto, ki je doslej še nisem imel priložnost opazovati. In seveda začel sem pisati oziroma opisovati tega ptiča: celotna spodnja stran je sivo bela, čez oči poteka črna proga (bolj močna je za očesom), peruti so črne z vidno belo liso, rep je črn in po robovih bel, hrbet, glava in čelo so pepelnato sive barve in tudi kljun je temen. Determinacija mi ni povzročala težav, čeprav sem se prvič srečal z velikim srakoperjem *Lanius excubitor*, razdalja opazovanja je bila od 30 - 40 metrov. Ko sem si ga dodobra ogledal, sem nadaljeval pot v upanju, da bom videl še katerega, pa ga nisem. Toda 50 metrov stran od velikega srakoperja sem odkril njegov plen, to je bil še cel lišček *Carduelis carduelis*; bil je zataknen v rogovilo na vrbovi veji dobra 2 metra visoko. Posebnost te vrste srakoperja je ta, da plena ne nabada na trne, ampak ga zagozdi v rogovilo. Velikega srakoperja je možno opazovati v odprti pokrajini z gmovjem, drevesi, njivami in travniki. Kot posebnost morda velja omeniti, da veliki srakoper

najraje zasede območja, ki jih je poleti naseljeval rjavi srakoper *Lanius collurio*. Večinoma lahko opazujemo le posamezne osebkke, saj je veliki srakoper teritorialna ptica, tako 1 osebek zasede oziroma brani do 1 kvadratni kilometer teritorija. Ker me je zanimalo, kaj se bo zgodilo z uplenjenim liščkom, sem isto območje obiskal še 9., 11., 12. in 14.11.97. Velikega srakoperja sem videl vsakikrat, njegovega petja ali oglašanja pa nisem nikoli slišal. Lišček je bil v rogovili do 14.11., oziroma ga 14.11.1997 ni bilo več; tudi na tleh ni bilo nikakršnih sledi o njem. Razlaga za izginotje liščka je lahko dvojna: ali ga je pojedel veliki srakoper ali pa ga je našla kakšna sova ali kanja. 15.11.1997 sem bil spet na istem terenu, seveda je bil tam tudi veliki srakoper, danes sem imel prvič priložnost opazovati, kako se prehranjuje. Čeprav je bila razdalja opazovanja kakšnih 30 metrov, ni bilo možno videti kaj trga, po 10 minutah je z vrbe odletel, jaz sem pa hitro skočil pogledat, s čim se je prehranjeval, tokrat sem našel pritlikarvo miš *Micromys minutus*. Čeprav v literaturi piše, da praviloma ne nabada plena, je tokrat to pravilo prekršil, saj je bila miš močno natakknjena na 1 centimeter debel štrcelj veje. Približno polovico miši je že pojedel. Podhraški Zdravko, Na livadi 16 a, 3250 Rogaška Slatina

